

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام رضا (ع)

اسکیزوفرنی

ویژه: خانواده بیماران

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۳/۰۱/۱۸

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۶/۰۱/۱۸

کد پمفلت: PA-۳۲-۱۰۰۵

شماره بازنگری: ۰۵

جهت دسترسی به اطلاعات آموزشی، بارکد زیر را اسکن نمایید.

معاونت آموزش و سلامت

تهیه کننده: بخش سایکوسوماتیک - واحد آموزش سلامت

* با بیمار آهسته، شمرده شمرده و با صدا و لحنی آرام صحبت کنید و بکوشید جملات کوتاه به کار ببرید. از انتقاد و سخنان کنایه آمیز خودداری کنید.

علائم هشدار دهنده بیماری که نیاز به پیگیری و درمان فوری دارد:

- * احساس نگرانی و اضطراب دائمی یا ترس از چیزهایی که می دانید غیر منطقی هستند.
- * احساس مداوم غم، افسردگی و تفکر خودکشی
- * تغییرات خلقی آشکار یا تغییر در شخصیت فرد
- * دشواری در انجام کارها و مسئولیت های روزانه
- * تجربه توهم یا افکار غیر واقعی
- * تغییرات جدی و مهم در عادات تغذیه ای و خواب
- * احساس عصبانیت شدید و رفتارهای پرخاشگرانه و تهاجمی

منابع:

- کتاب خلاصه روانپزشکی کاپلان و سادوک ۲۰۲۲ مترجم دکتر فرزین رضاعی و دکتر فاطمه هداوندخانی

- کتاب روان پرستاری (بهداشت روان ۱) نویسندگان: آقایان سعید واقعی و محسن کوشان سال ۱۴۰۲ نوبت چاپ هفدهم در صورت سؤال یا مشکل در زمینه بیماری خود می توانید بصورت رایگان همه روزه از ساعت ۸ الی ۱۲ بجز تعطیلات به کلینیک آموزش سلامت مراجعه یا تماس حاصل فرمائید.

آدرس: مشهد - چهارراه ابن سینا - میدان امام رضا (ع)

تلفن: ۰۵۱۳۸۵۸۳۸۵۰

وبسایت: emamreza.mums.ac.ir

* بیمار را به ثبت علائم بیماری و عوارض دارویی تشویق کنید.

* یادآوری اثرات درمان، پاک شدن علائم بیماری، افزایش کارایی و بهبود روابط اجتماعی که در پی درمان در فرد مبتلا ایجاد می شود، از مواردی است که می تواند بیمار را به ادامه درمان امیدوار کند.

* به بیمار کمک کنید هر گونه تغییری را که در روحیه خود احساس می کند، بنویسد. از او بخواهید اگر مصرف یک دارو سبب بروز علائم ناراحت کننده می شود، این علائم را ثبت کند.

* توجه به فرد مبتلا باعث می شود او نسبت به بیماری خود آگاهی بیشتری به دست آورد و سعی کند آن ها را با خانواده و پزشک معالج خود، در میان بگذارد.

* بیمار را برای تدوین و اجرای یک برنامه سبک روزانه و منظم تشویق کنید. موفقیت در تنظیم و اجرای برنامه به منظم شدن ساعات خواب و بیداری بیمار کمک می کند و علاوه بر آن سبب می شود بیمار در سایر فعالیت ها مانند خرید مایحتاج منزل، کارهای منزل، تنظیم اوقات فراغت و تفریح مشارکت فعال تری داشته باشد.

* به بیمار برای شرکت در فعالیت های تفریحی و اجتماعی مناسب کمک کنید.

گردش در پارک نزدیک منزل، شرکت در جلسات آموزشی مربوط به بیماری (با رعایت پروتکل های بهداشتی) از جمله این موارد است.

توجه داشته باشیم که بیماری های روحی و روانی نیز مانند بیماری های جسمی نیاز به درمان و مراقبت دارند. لذا این مطالب به منظور آشنایی شما با بیماری اختلال شخصیت و مراقبت های مربوط به آن می باشد. امید است با مطالعه آن قادر باشید دوره درمان را به خوبی مدیریت نموده و یا به بیمار خود در روند درمان کمک نمایید.

بیماری اسکیزوفرنی چیست؟

اسکیزوفرنی یک اختلال روحی است که در حدود یک نفر در هر صد نفر به آن مبتلا می شوند. این بیماری در بین مرد ها و زنان به یک اندازه شایع است و در جوامع شهری و بین گروه های اقلیت بیشتر مشاهده شده است. قبل از سن ۱۵ سالگی بسیار نادر است اما در هر سنی پس از آن رخ می دهد و بیشتر در سنین ۱۵ تا ۳۵ سالگی مشاهده شده است.

اسکیزوفرنی نوعی بیماری روان پزشکی است که بر جنبه های مختلفی از عملکرد ذهنی فرد اثر می گذارد. در دوره بیماری، فرد نشانه هایی را تجربه می کند که موجب تغییراتی در خلق، تفکر و رفتار می شود و در آن، ارتباط ذهن با جنبه هایی از واقعیت قطع می شود.

اسکیزوفرنی مانند بسیاری از بیماری های مزمن دیگر مانند بیماری قلبی، کلیوی و دیابت است با این تفاوت که در هر کدام از این بیماری ها بخش های مختلفی از جسم درگیر می شود ولی در اسکیزوفرنی مغز درگیر می شود. اسکیزوفرنی ممکن است چنان آهسته و تدریجی در شخص شکل بگیرد.

که تا مدتی طولانی هیچ کس متوجه اختلالی در فرد نشود. گاهی ممکن است بیماری به صورت ناگهانی در طی چند هفته یا حتی چند روز بروز کند.

اسکیزوفرنی چه علائم و نشانه هایی دارد؟

* بعضی از افراد ممکن است تجربه شنیدن صداهایی را داشته باشند که دیگران نشنوند و یا چیزهایی را ببینند که دیگران نمی بینند که به این نشانه توهم گفته می شود.

* گاهی نیز افراد باورهای پیدا می کنند که از نظر دیگران و بر اساس استدلال منطقی درست نیست، مثلاً ممکن است فکر کنند کسی قصد آسیب رساندن به آن ها را دارد یا توانایی هایی دارند که قبلاً نداشته اند.

* گاهی عقاید یا تجربه های حسی این افراد باعث می شود در روابط فردی شان با خانواده یا اطرافیان دچار مشکل شوند و حتی به پرخاشگری و درگیری منجر شود.

* در بعضی موارد افراد توانایی های قبلی خود را از دست می دهند یا این توانایی ها کمتر می شود به این علائم نشانه های منفی گفته می شود مانند انزوای اجتماعی، کم شدن کلام، بی تفاوتی و بی ارادگی.

نشانه های بیماری در افراد مختلف تفاوت هایی دارد و در طی زمان ممکن است تغییر کنند.

اسکیزوفرنی چگونه درمان می شود؟

درمان مناسب می تواند نشانه های بیماری را کنترل کند.

از آن جایی که این بیماری مزمن و عودکننده است، در اکثر

مواقع درمان پیشگیرانه طولانی مدت مورد نیاز است.

برنامه درمانی مناسب و قابل قبول شامل ترکیبی از درمان های دارویی و درمان های روانی- اجتماعی است که در طول زمان به کنترل بیماری منجر می شود.

درمان دارویی اسکیزوفرنی توسط روانپزشکان که در تشخیص و درمان اختلالات روانی تخصص دارند، انجام می شود. داروهایی که معمولاً برای کنترل علائم بیماری تجویز می شود داروهای ضدسایکوز نامیده می شود.

درمان های روان شناختی چه زمانی انجام می شود؟

درمان های روان شناختی برای بیمارانی مفید است که قبل از آن شروع به استفاده از داروهای ضد روان پریشی کرده باشند. یادگیری و استفاده از مهارت های مقابله ای برای مقابله با چالش های روزمره به افراد کمک می کند تا اهداف زندگی خود مانند حضور در مدرسه یا کار را دنبال کنند. افرادی که در درمان منظم روان شناختی مشارکت دارند، احتمال بازگشت بیماری و یا بستری شدن در آنان بسیار کاهش می یابد.

آنچه خانواده فرد مبتلا به اختلال روانپزشکی باید بدانند:

* به شخص مبتلا کمک کنید بیماری خود را بپذیرد.

* با کم شدن و قطع افکار هذیانی، بیمار قادر به فراگیری آموزش های مورد نیاز است. به همین منظور، بهتر است اعضاء خانواده آموزش های لازم را فرا گیرند و در زمان های مناسب، اطلاعات مربوط به بیماری را با حوصله به بیمار منتقل کنند.

